

L-EWWEL SENA

IL-MALTI

IL-HIN: KWARTA

IS-SMIGH MILL-QARI

Il-Karta għall-Għalliema

L-għalliem/a jaqra s-silta bil-mod u wara jarqa l-mistoqsijiet. L-għalliem/a jerga' jaqra s-silta u wara jerga' jaqra l-mistoqsijiet waħda waħda bil-mod, biex jagħti ċans lill-istudenti jwieġbu wara kull mistoqsija. L-istudenti jkunu jistgħu jaqilbu l-karta tal-mistoqsijiet biss wara l-ewwel qari u ma jistgħux jiktbu fuqha qabel ma jintemm it-tieni qari.

Owen mar ġab il-kazzola tat-taħwil u rabat il-kelb biċ-ċinga biex jieħdu miegħu. Imbagħad hareġ ma' Ron. Dan ta daqqa t'għajn lejn il-mutur ipparkjat mal-bankina biex jara kienx kollox sew, u mbagħad erhewlha lejn l-għalqa.

Fit-triq Owen qagħad jirrakkonta lil Ron kif kien sab il-kokka u ħadha d-dar. Qallu x'gara d-dar fil-jum li damet għandhom u tarraflu x'kien sar jaf in-Nannu Renzo mingħand Gustavu Mejlak. Qallu wkoll li, l-aktar minħabba l-biza' mix-xorti ħażina, kien reġa' mar difen il-kokka fejn kien sabha.

Sadattant, kienu waslu hdejn l-għalqa żdingata. Ix-xemx kienet għadha tisreġ ġmielha u ma kinetx tidher ruħ. Resqu biswit il-kappara u Sprint, il-kelb, beda mill-ewwel iħaffer b'saqajh. Owen għenu bil-kazzola u l-għatu tal-kaxxa ma damx ma tfaċċa. "Hawn qieghda l-kokka, Ron, f'din il-kaxxa," qal Owen lil siehbu.

Mistoqsijiet

1. X'mar iġib Owen fil-bidu tas-silta?
2. Fejn kien ipparkja l-mutur Ron?
3. X'kien għamel Owen meta sab il-kokka?
4. Kif kienet il-ġurnata dakinhar li marru l-għalqa?
5. Hdejn xiex kienet tinsab midfuna l-kokka ?

L-EWWEL SENA

IL-MALTI

IL-HIN: KWARTA

IS-SMIGH MILL-QARI

Il-Karta għall-Istudenti

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

It-Tweġibiet

(10 marki)

Isma' sewwa s-silta tinqara għal darbtejn u wara wieġeb waħda waħda l-mistoqsijiet li jsirulek fuqha billi taqta' sing taħt it-tweġiba t-tajba.

1. Owen mar iġib: (a) borma; (b) kazzola tat-taħwil; (ċ) ballun.
2. Ron ipparkja l-mutur: (a) mal-ħajt; (b) hdejn ħanut; (ċ) mal-bankina.
3. Meta sab il-kokka, Owen: (a) ħadha d-dar; (b) ħadha l-każin; (ċ) taha lil sieħbu.
4. Dakinhar kien hemm: (a) ħafna rih; (b) ix-xita; (ċ) ix-xemx tisreġ.
5. Il-kokka kienet midfuna hdejn: (a) kappara; (b) sigra tal-laring; (ċ) blata.

ID-DIRETTORAT GHAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
 Id-Dipartiment tal-Kurrikulu u l-eLearning
 It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv
L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji – 2012

Il-Livell
7 – 8

L-EWWEL SENA

IL-MALTI

IL-HIN: SAGHTEJN

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

L-ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteggjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GĦALL-UŻU TAL-GĦALLIEMA

L-SKEMA TAL-MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	F	Oral		Total
Marki	10	16	4	10	20	20	10	10	100
Marki tal-istudent/a									

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIĠ

Aqra sewwa din is-silta minn gazzetta lokali u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Halliel liebes beritta, qalziet qasir u flokk skur, u armat b'sikkina, ilbieraħ wettaq *hold-up* minn ħanut tal-ħwejjeg f'Wied ir-Ram. Minn hemm seraq aktar minn €1,000 fi flus. Dan il-każ sar għall-ħabta tas-siegha u nofs ta' waranofsinhar. Il-kriminal daħal fil-ħanut "Style Clothing" li jinsab fi Triq Dahlet ix-Xwieni f'Wied ir-Ram, ħanut li jbigħ ħwejjeg, *souvenirs* u xi oġġetti prezzjużi oħrajn. (par. 1)

Dak il-ħin fil-ħanut kien hemm impjegata ta' madwar għoxrin sena, u kif il-halliel daħal, mar fuqha, beda jheddidha bis-sikkina u ordnalha tagħtih il-flus. Skont din it-tfajla, il-halliel kellu daqna folta u f'idu x-xellugija kellu tpingija ta' stallett. Meta rat li ma setgħet tagħmel xejn, it-tfajla ma kellhiex għażla oħra ħlief li tgħaddi l-flus li kellha fil-cash register lill-kriminal. Dan, kif ħataf il-flus, telaq jgri 'l barra, rikeb mutur u ħarab minn fuq il-post. (par. 2)

Fuq il-post marru l-Pulizija tad-Distrett, immexxijin mis-Supretendent Winston Cefai. Il-Maġistrat tal-Għassa, Dr Edwin Xerri, gie infurmat bil-każ u dan ordna inkjesta. B'dan il-każ, fl-ewwel ħames xhur ta' din is-sena n-numru ta' *hold-ups* li nafu bihom aħna s'issa tela' għal 36 każ u kien hemm 42 vittma. Din hi rata għolja meta wiehed iqis li matul is-sena 2010 kollha saru 35 *hold-up*. (par. 3)

(Addattament minn rapport f'gazzetta lokali. L-ismijiet u l-postijiet huma fittizji.)

A. FEHIM IT-TEST

(10 marki)

1. Agħti isem lil din is-silta.

_____ (marka)

2. Fejn seħhet is-serqa msemija fir-rapport?

_____ (marka)

3. Semmi żewġ affarijiet li kien liebes il-halliel meta wettaq is-serqa.

_____ u _____ (2 marki)

4. Il-halliel kif irnexxielu jahrab minn fuq il-post?

_____ (marka)

5. Taħseb li t-tfajla beżgħet meta rat lill-ħalliel quddiemha? Kif taf?

(2 marki)

6. Minn xiex taħseb li l-pulizija jistgħu jagħrfu lill-ħalliel? (*Immarka t-twegiba t-tajba.*)

Jistgħu jagħrfuh għax: (a) id-delitt seħħ f'Wied ir-Ram. _____

(b) fuq idu l-ħalliel kellu tpingija ta' stallett. _____

(ċ) ħarab fuq mutur aħmar. _____ (marka)

7. Skont l-awtur tar-rapport, in-numru ta' *hold-ups* qiegħed jizzied. Kif nafuh dan?

(2 marki)

B. GHARFIEN IL-LINGWA

(16-il marka)

LESSIKU / VOKABULARJU

1. Agħti kelma ohra flok il-kelma *hold-up* (par. 1) _____. (marka)

2. Mit-tielet paragrafu sib il-kelma li tfisser: *żdied*.

Il-kelma hi: _____ (marka)

ANALIŻI TESTWALI

3. Immarka t-tajba. Il-verb: *ħarab* (par.2) qiegħed jirreferi:

(a) għall-mutur____; (b) għall-ħalliel____; (ċ) għas-Supretendent____. (marka)

4. Il-kelma *impjegata* (par.2) ġejja:

(a) mill-Għarbi __, (b) mit-Taljan __ (ċ) mill-Ingliz____. (marka)

GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA

Aqra sewwa din is-silta qasira u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

Pietru spiċċa fuq ix-xtajta waħdu għax il-maltemp kaxkru għal bosta jiēm u d-dgħajsa ċkejknha li kellu ma baqgħetx tobdi aktar it-tmun. Ma kienx jaf x'se jaqbad jagħmel. Kien waħdu fuq il-gżira. Hassu mdejjaq, imma fl-istess ħin ma riedx jidhol 'il għewwa fil-qalba tal-gżira. Beża' li jekk ma jibqax hdejn il-baħar ma jintebaħx meta jkun għaddej xi vapur fil-viċin.

5. Ikteb tliet artikli li ssib fl-ewwel sentenza tas-silta.

L-artikli huma: _____; _____; _____. (3 marki)

6. Mis-sentenza: “*Pietru spiċċa fuq ix-xtajta waħdu għax il-maltemp kaxkru għal bosta jjiem*”,

sib: (a) nom proprju: _____

(b) nom komuni fil-plural: _____

(ċ) nom komuni fil-femminil: _____ (3 marki)

7. L-għerq tal-verb **jaqbad** hu Q-B-D. Ikteb **3 kelmiet** differenti li ġejjin mill-għerq Q-B-D.

It-tliet kelmiet huma:

_____; _____; _____ (3 marki)

8. Mis-sentenza: “*Ħassu mdejjaq, imma fl-istess ħin ma riedx jidhol ’il ġewwa fil-qalba tal-gżir*”, sib:

(a) verb trux _____

(b) verb dgħajjed _____

(ċ) verb shi _____ (3 marki)

Ċ. L-IDJOMATIKA

(4 marki)

1. Il-Kurrikulu tal-Malti jgħallimna dwar is-sbuħija tal-idjoma Maltija. Mil-lista ta’ taħt, aghzel l-idjomi li taħseb li joqogħdu l-aħjar f’din is-sentenza. (2 marki)

_____ instema’ hoss kbir u bil-qatgħa li ha sar _____.

[F’kelma waħda, Ħin bla waqt, Qisu riħ, ikħal nir, isfar lellux, iswed tuta]

2. Matul is-sena tgħallimt ħafna qwiel li jtkellmu dwar it-*tama* u s-*sabar*. Kompli l-qawl dwar it-*tama* li jinsab f’din is-sentenza billi tagħzel it-tweġiba t-tajba mill-kaxxa. (2 marki)

Billi ma studjax, ma kienx jaf iwieġeb mistoqsija waħda fl-eżami, imma meta sieħbu qagħad fil-bank ta’ hdejh, ha r-ruħ għax min ikun se jegħreq _____

_____.

jibla’ ħafna ilma; nitfgħulu ħabel; jaqbad imqar ma’ tibna; jibda jxejjer idejh.

E. LETTERATURA

(20 min)

(i) Nadriet 1

1. F' **Il-Holma t'Alla**, Anton Buttigieg jgħid li meta wiehed imur fil-kampanja jkun miexi fil-holma t'Alla. F'din il-poeżija, il-poeta ma' xiex iqabbel lil Alla ?

_____ (2 marki)

2. Mil-leġġenda **San Franġisk u l-Gamiem** ta' Ġużè Delia, x' nitgħallmu dwar kif għandna ngibu ruhna lejn l-ambjent naturali u lejn l-għasafar?

_____ (2 marki)

3. Din is-sena fil-klassi tghallimtu dwar tipi differenti ta' poeziji. Immarka t-twegiba t-tajba skont dak li tghallimt. Il-poezija **Bjuda** ta' Dun Karm :

a) hi: i) sunett __; ii) ballata __; iii) saffika __ .

b) għandha: i) sitt versi __; ii) disa' versi __; iii) erbatax-il vers __. (2 marki)

(ii) Aktar Nadriet Poetiċi

(2 marki)

Aghzel poezija minn dawn li qrajt f' **Aktar Nadriet Poetiċi** u għid għaliex għoġbitek.

Il-Herza, Raħal Twelidi, Il-Kebbies tal-Fanali, distanza, Tristis Est Anima Mea, Dik Mewġa, Xmara Hamra Bruka Xiħa, Xita.

(iii) Stejjer tal-Linka - Sedqa

(6 marki)

Wieġeb **tnejn** minn dawn il-mistoqsijiet dwar l-istejjer li nsibu fil-ktieb *Stejjer tal-Linka*.

a. Fis-silta **L-Iskola** nsibu tifla li qieghda titkellem dwar il-klassi tagħha u tghidilna kif tixtieq li jsir it-tagħlim. Issa għidilna int xi haġa dwar il-klassi tiegħek.

---

b. Fil-ħrafa **Il-Kokka u l-Werżieq** insibu eżempju ta' dak li l-Kurrikulu tal-Malti jsejjahlu *thaddim ta' hsieb laterali*. Il-kokka, li ddejjet tisma' l-hsejjes tal-werżieq, ma kinetx taf x'se taqbad tagħmel biex teħles minn din il-problema u għalhekk f'moħħha kellha ħafna mistoqsijiet. Kieku kont int flok il-kokka x'kont tagħmel?

---

f xi haḡa.
ar l-imħabba

(6 marki)

JEW

[illegible]

F. KOMPONIMENT

(2)

Aghżel **wiehed** u iktib madwar **150 kelma** fuq karta separata.

1. Hafna nies għandhom passatemp. Min iħobb il-futbol, min iħobb jaqra, min iġemma' l-bolli, min idoqq xi strument mużikali, min imur jitgħallem jiżfen. Int għandek xi passatemp? Jekk iva, iktib dwar dan il-passatemp tiegħek. Meta tagħmel hekk tkun qiegħed tikteb parti mill-bijografija tiegħek, għax tkun qiegħed tikteb dwarek innifsek – kif tghallimt fil-klassi din is-sena.
2. “Ir-riħ kien qiegħed isaffar u jvenven mix-xquq tat-twieqi qodma. Id-dar kienet mudlama u l-ħsejjes kienu tal-biza’. Wilfred ħass qalbu tħabbat sitta sitta....” Tgħid kif tkompli din l-istorja? Iktib x’taħseb li ġara lil Wilfred f’dik id-dar mudlama. (Żomm f’moħħok dak li tghallimtu fil-klassi dwar il-kitba narrattiva ta’ stejjer tal-biza’.)
3. It-tfal kollha jhobbu jisimghu l-ħrejjef. Nahseb li anke int, meta kont iżgħar kont tħobb tisma’ minn dawn. Il-Kurrikulu tal-Malti jgħallimna li ħrafa hi storja li ma ġratx tassew. Iktib ħrafa qasira li kieku int kont tirrakkonta lil xi hadd iżgħar minnek u li jieħu gost jismagħha.